

החטא והתוצאה: פסוקים ו'-ח

פסוק ו': האישה רואה שעץ הדעת טוב למאכל, תאווה לעיניים [הוא יפקח את עיניהם כמו שאמר הנחש], ונחמד להשכיל [שכתוב שהאוכל ממנו יודע טוב ורע], היא משתכנעת לוקחת מפיריו ואוכלת ונותנת גם לאדם לאכל ממנו.

פסוק ז': ברגע שאדם ואשתו אוכלים מעץ הדעת נפקחות עיניהם, והם מגלים שהם עירומים, ותופרים לעצמם חגורות מעלי תאנה.

הסתתרות האדם לפני א-להים מעידה על המעמד החדש שלו, ועל תוצאות האכילה, עוד בטרם נענש על ידי ה'.
רש"י מתאר את תחושתו של האדם אחרי החטא:

רש"י, (ז'): וידעו כי ערומים הם - אף הסומא יודע כשהוא ערום, אלא מהו וידעו כי עירומים הם, מצוה אחת היתה בידם ונתערטלו הימנה:

פסוק ח': הם שומעים את קול אלוקים שהיה מתהלך בגן והם מתחבאים.

דו-שיח בין ה' לחוטאים: פסוקים ט'-י"ג

פסוק ט': הקב"ה קורא אל האדם ואומר לו: "איכה?"

רש"י (ט'): איכה - יודע היה היכן הוא, אלא ליכנס עמו בדברים, שלא יהא נבהל להשיב אם יענישהו פתאום. וכן בקין (בראשית ד ט) אמר לו אי הבל אחיך. ..."

רש"י (י"ב): אשר נתת עמדי - כאן כפר בטובה.

פסוק י"ג: ואז פונה הקב"ה לאישה ואומר לה מה עשית? והאישה עונה הנחש פיתה אותי לאכל מעץ הדעת, ואני אכלתי.

רמב"ן (י"ג) וטעם מה זאת עשית -

לעבור על מצוותי, כי האישה [למרות שלכאורה לא נצטוותה בידי ה'] בכלל אזהרת אדם, כי הייתה עצם מעצמיו בעת ההיא, וכן היא בכלל העונש שלו. ולא אמר באשה "ותאכלי מן העץ", כי היא נענשה על אכילתה ו[גם] על עצתה, כאשר נענש הנחש.

ועל כן אמרה "הנחש השיאני ואוכל", כי העונש הגדול על האכילה. והנה מכאן נוכל ללמוד עונש למחטיאי אדם בדבר, כאשר למדונו רבותינו (פסחים כב ב, ע"ז ו א): בפסוק "ולפני עור לא תיתן מכשול" (ויקרא יט, יד):

רש"י (י"ד): כי עשית זאת - מכאן שאין מהפכים בזכותו של מסית. שאילו שאלו למה עשית זאת, היה לו להשיב: דברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין: